

GIBALNE ZGODBE

1.1. IZLET

(za 2 in pol leta stare otroke)

(Razporejeni smo po prostoru.)

Blažev očka je imel velik rdeč avto (*rečemo: »Brmmmm, brmmmm«*). Nekega dne je Blaževa družina odšla na izlet (*hodimo po prostoru in v rokah držimo obroč, ki ga obračamo v obe smeri, kot da obračamo volan*). Peljali so se čez most (*hodimo po oviri**) in skozi tunel (*hodimo pod oviro**). Blaž je med vožnjo močno užival (*sedemo na tla, se pretvarjamo, da nas trese, in se ob tem smejimo*). Ko so prispeli na cilj, je Blaž opazil, da so prišli na morje (*pokleknemo na tla in z rokami nakažemo valove*). Blaž se je ves teden na morju potapljal (*se primemo za nos in ležemo na tla*) in plaval (*ležimo in plavamo*). Ko je prišel čas odhoda, je Blaž postal žalosten in je začel jokati (*se pretvarjamo, da jočemo*). Mamica mu je rekla: *»Naslednje leto bomo zopet prišli sem,«* in Blaž je postal zopet vesel (*se nasmejimo in objamemo soseda*). Blaž je sedel v očkov rdeč avto in odpeljali so se domov (*pojemo: »Moj rdeči avto motor ima ...« Ob petju tudi plešemo – pri »br, br, br« hodimo po prostoru in nas »trese« (kot da se peljemo po makadamski cesti), pri krmilu zopet vzamemo v roke obroč, ki predstavlja krmilo in se pretvarjamo, da vozimo avto, ter pri hupi »potrobimo« na sredino obroča, kjer je hupa*).

Opomba: ovira* – postavi jo vzgojiteljica. Lahko so to mize, klop, stol ...

To gibalno zgodbo sem izvajala pri treh otrocih – že prej omenjenemu dečku, ki je gibalno bolj sposoben od svojih vrstnikov, ter pri deklici in dečku, ki sta njegova vrstnika. Zaradi lepega vremena in možnosti izvajanja gibalne zgodbe ob igralih sem se odločila, da dejavnost izvedem na prostem. Tako sem z različnimi igrali, ki so na voljo v našem vrtcu, sestavila otrokom nekakšen »labirint«. Za »most« sem uporabila konstrukcijsko igralo, ki lahko predstavlja tobogan ali stopnice; v »tunel« pa sem otroke popeljala pod leseno plezalno igralo.

Postavili smo se po prostoru. Za otroke, stare 2 leti, je priporočljiva metoda vodenja, vendar moramo otroke spodbujati, da iščejo nove rešitve (Schmidt, 2009). Že po nekaj minutah izvedbe sem opazila, da bolj sposoben deček veliko hitreje dojame gibe in le-te izvaja bolj natančno oz. dosledno kot ostala dva. Tam, kjer smo morali objeti soseda, sem sama objela drugega dečka,

Na koncu izvedbe sem bila zelo presenečena nad rezultatom. Otroci so mi povedali, da jim je bilo zelo všeč, zato smo zgodbo izvedli še enkrat. Bila sem tudi presenečena nad petjem pesmice, saj smo se jo naučili komaj dva dni prej in so jo otroci zelo dobro usvojili. Bolj sposoben deček je tudi pesmico zapel veliko odločneje in bolj natančno kot druga dva otroka. Dejavnost smo izvali po celem prostoru in ker smo morali leči na tla, sem pred samo izvedbo na tla postavila blazine, tako da otroci ne bi ležali na tleh.

1.2. JAKA DOBI SESTRICO

(za 4-letnike)

(Razporejeni smo po prostoru.)

Jaka je bil že velik fantič *(se dvignemo na prste in z rokami pokažemo, kako smo veliki)*. Star je bil že štiri leta *(z obema rokama pokažemo številko štiri)*. Bil je zelo živahen fantič *(rečemo: »Juhuuuu«)* – ves čas je tekal *(tečemo na mestu)*, skakal *(postavimo se v položaj žabice in skačemo po prostoru)*, se vrtel *(se 4x zavrtimo)*, plezal *(sedemo na tla in z rokami kažemo, kot da plezamo po steni; pri tem se počasi dvigamo v zrak, dokler ne stojimo zravnani, na obeh stopalih)* in tudi očka in mamica sta se igrala z njim.

Nekega dne sta mu očka in mamica povedala, da bo dobil sestrico *(pokažemo, kot da pestujemo dojenčka, in pri tem spuščamo glasove, podobne joku)*. Ko sta mamica in maja prišli iz porodnišnice, je bila Maja čisto majhna *(počepnemo in z rokami nakažemo, da smo majhni)*. Mamica in očka nista imela več časa, da bi se igrala z Jako, zato je bil žalosten. Nekega dne, ko je mamica želela uspavati Majo, se je Jaka igral kuhinjo *(sedemo na tla in z žlico tolčemo po krožniku)*. Mamica je bila huda in mu je rekla: *»Jaka ne delaj hrupa!«* Jaka se je nato odšel igrat z avtomobilom *(sedimo, se pretvarjamo, da vozimo avto in govorimo: »Brrrrm«)*. Mamica mu je rekla: *»Jaka, pojdi se igrat nekaj drugega!«* Jaka je prižgal televizijo, a ga je tudi tu mamica oštela: *»Jaka, ugasni televizijo, ker je preglasna!«* Jaka je postal žalosten *(pričnemo si mencati oči, kakor da jočemo)*. Odšel je do mamice *(hodimo po prostoru)* in ji rekel: *»Mamica, pojdi se igrat z menoj.«* A mamica ni imela časa. Jaka je pričel jokati *(jočemo)*. Nato je rekla Jaku, da ga ima še vedno rada, in mu obljubila, da se bo kasneje igrala z njim *(objamemo najbližjega sosedu)*. Jaka je bil zelo vesel *(rečemo: »Juhuuuu!«)*. Sedel je mamici v naročje, poljubil Majo in zapel: *»Nina nina nana, Maja je zaspana ... (pojemo in se počasi premikamo v ležeč položaj; na koncu kitice spimo na tleh in smrčimo).*

Zopet sem se odločila, da bom gibalno zgodbo izvedla zunaj, na igrišču. Za plezanje sem uporabila leseno ogrodje, ki je namenjeno plezanju.

Pri izvedbi sem otrokom naročila, naj splezajo do vrha in nazaj. Pri »igranju kuhinje« sem otrokom razdelila žlice in krožnike, ki sem si jih izposodila v kuhinji (če z žlico udarimo po krožniku, dobimo enak zvok, kot če bi udarjali po »pravih« keramičnih krožnikih ali po ponvah). Mislim, da so otroci ob tem zelo uživali, saj so se lahko razživel in proizvajali zvoke, ki jih po mojem mnenju doma ne morejo (zaradi današnjega stresnega načina življenja si starši želijo čim več miru, ko pridejo iz služb, zato ne dovolijo svojim otrokom, da bi proizvajali svoje zvoke in s tem urili svojo domišljijo in svoj glasbeni posluš, saj jim gre zvok čez ušesa oz. na živce).

Dejavnost sem izvajala s štirimi otroki. Zopet sem opazila, da je gibalno sposobnejša deklica izstopala od drugih. Mislim, da je bilo vrtenje malo pretežko za te štiriletnike, saj so se le-ti vrteli zelo počasi, in le sposobnejša deklica, ki se je zavrtela 3x, ostali otroci pa komaj 1x. To mi je bilo všeč, saj sem s tem dokazala, da je ta zgodba res namenjena gibalno sposobnejšim otrokom in se ob izvajanju le-te ne dolgočasijo oz. ob tem uživajo in se maksimalno potrudijo. Zato sem si tudi zastavila višji cilj, kakor pravi Schmidt (2009), in ga poskušala uresničiti.

Otroci so gibalno zgodbo izvedli nad pričakovanji, saj so skoraj vsi (izjema je bil en deček, ki ni pokazal ničesar) pokazali 4 prste in tudi vsi so dobro zapeli pesmico, ki jo navadno vzgojiteljica zapoje otrokom pred spanjem (bila sem prepričana, da je ne bodo poznali vsi oz. sem mislila, da jo bo poleg mene zapela le sposobnejša deklica, ki tudi zelo rada poje). Dejavnost smo izvali po celem prostoru in ker smo morali leči na tla, sem zopet pred samo izvedbo na tla postavila blazine, tako da otroci ne bi ležali na tleh.

1.3. MOJSTER JAKA

(za 6-letnike)

(Razporejeni smo po prostoru.)

Za devetimi *(s prsti pokažemo številko 9)* gorami *(sprednji del telesa nagnemo naprej, tako da se roke dotikajo tal, primer: ^)* in devetimi *(s prsti pokažemo številko 9)* vodami *(pokleknemo na tla in z rokami ponazorimo valove)* je živel fant, z imenom Jaka. Ta Jaka je bil res mojster – znal je popraviti vsako stvar, ki mu je prišla naproti *(z rokami pokažemo mišice)*. Vendar Jaka nikoli ni hodil v šolo, zato ni znal ne pisati *(pišemo po zraku)* in ne računati *(štejemo na prste in premikamo usta, kot da računamo v mislih)*.

Nekega jutra, ko je Jaka še trdno spal (*ležimo na tleh in smrčimo*), je nekdo potrkal na vrata (*potrkamo po tleh*). Zaslišal je zvok: »Mojster Jaka, mojster Jaka, al' že spiš? Al' že spiš ...« Jaka je planil iz postelje (*vstanemo*), si pomencal oči (*si pomencamo oči*), oblekel svojo delavno obleko (*se navidezno oblačimo*) in odhitel do vrat (*tečemo na drugo stran prostora*). Zunaj ga je čakal gospod. Prosil ga je, naj mu popravi kolo (*lezemo na hrbet, se s stopali dotaknemo stopal svojega soseda in v zraku »vozimo« kolo*). Jaka ga je vprašal: »Kaj pa je narobe s kolesom?« Gospod mu je dejal, da se kolo ne vrti več (*se 6x zavrtimo*). Jaka mu je z veseljem ustregel in mu popravil kolo (*pokleknemo in navidezno privijemo vijake na kolesu*). Gospod ga je vprašal, koliko denarja mu dolguje, a ker Jaka ni znal računati (*štejemo prste in premikamo usta, kot da računamo v mislih*), ni znal odgovoriti na vprašanje. Gospod mu je odgovoril, da ga bo v zameno za popravljeno kolo (*lezemo na hrbet, se s stopali dotaknemo stopal svojega soseda in v zraku »vozimo« kolo*) naučil pisati (*pišemo po zraku*) in računati (*štejemo na prste in premikamo usta, kot da računamo v mislih*). Jaka je postal zelo vesel (*hopsamo v krogu*). Čez nekaj časa se je Jaka naučil pisati (*pišemo po zraku*) in računati (*štejemo prste in premikamo usta, kot da računamo v mislih*) in tako je postal še boljši mojster, kot je bil prej (*z rokami pokazemo mišice*).

To dejavnost sem izvedla s tremi otroci: z dvema deklicama in gibalno sposobnejšim dečkom. Dejavnost sem zopet izvajala zunaj. Odločila sem se, da bodo otroci pri pisanju odšli do peskovnika in vanj napisali svoje ime. To dejavnost so zelo dobro opravili vsi trije, saj že vsi znajo pisati, ker jih to uči vzgojiteljica.

Mislila sem, da vem, da le-ti otroci že znajo prešteti do deset, saj sem skupaj z njimi štela stopnice, ki vodijo v večnamenski prostor, ki se nahaja v zgornjem posloplju stavbe. Vendar sem se zmotila, saj deklici nista znali pokazati 9 prstov in sta le to storili šele po tem, ko sta videli, kako je to storil deček.

Pri tej gibalni zgodbi sem otrokom pustila bolj prosto pot, da počno, kar mislijo. Ob tem sem tudi sama izvajala gibe, a sem opazila, da je deček izvajal dejavnosti po svoje, deklici pa sta večino časa opazovali mene, druga drugo ali dečka. Bila sem prepričana, da bodo otroci znali ponazoriti goro (zaradi izvajanja t.i. Tibetančkov /natančneje 5. obreda/ , ki smo jih izvajali prejšnji semester pri integrirani praksi), a je le-to brez težav naredil le deček, deklici pa sta se dvignili le do polovice, pri tem pa je ena dejala, da je to zelo težko. Dejavnost smo izvali po celem prostoru in ker smo morali leči na tla, sem tik pred samo izvedbo na tla postavila blazine, tako da otroci ne bi ležali na tleh. Pri vožnji kolesa (v zraku) sem dodelila eno deklico dečku

(saj me je zanimalo, kdo bo razumel navodila – deklica ali deček – in na koncu sem opazila, da je deklico pri tem vodil deček), z drugo pa sem kolo vozila sama.

2. ZAKLJUČEK

Izvedba seminarske naloge me je sprva zelo begala, saj nisem vedela, kako naj se je lotim. A ko sem prelistala nekaj literature, sem »padla not« in sem se prav rada lotila dela. Ob tem sem zelo poglobila svoje znanje o gibalnih zgodbah in spoznala, kako težko je napisati gibalno zgodbo, saj moraš paziti na starost otrok in zgodba mora biti čim bolj raznolika. Pri raznolikosti sem si pomagala z obrazcem za ocenjevanje, ki sem ga našla na spletni strani Gordane Schmidt (<http://www2.arnes.si/~gschmi/>). Svoje delo sem morala poglobiti, saj sem sprva napisala zgodbe, ki niso vsebovale gibanja po prostoru, vse tri nivoje, vse dele telesa, vsekakor pa nisem uporabila motiva, ki bi ustvarjal zvok z lastnimi instrumenti. Zato sem morala vse zgodbe še enkrat popraviti. Na koncu sem bila s samo sestavo zgodb zelo zadovoljna in ko sem le-te preizkusila v praksi, so se moji upi uresničili.

V veliko pomoč mi je bil tudi priročnik NTC učenja, saj sem tako spoznala, katere telesno-gibalne igre spodbujajo razvoj sinaps v možganih, kar pa je zelo pomembno za otrokov kasnejši razvoj.

Ker sem same zgodbe še preizkusila v praksi, sem spoznala, koliko dela in truda moraš vložiti v neko dejavnost, ki sprva zgleda čisto enostavna, a ko se jih lotiš, spoznaš, da si se zmotil. Mislim, da bom te svoje zgodbe vsekakor uporabljala in preizkušala v praksi – nenazadnje bom poklic vzgojiteljice (upam da) opravljala celo življenje.

